

Κείμενο 1

Ποιος ορίζει τη μόδα και γιατί την ακολουθούμε, είτε μας ταιριάζει είτε όχι;

Το παρακάτω κείμενο αποτελεί διασκευασμένο άρθρο της Δήμητρας Καζάνη, το οποίο δημοσιεύθηκε στις 11. 10. 2016 στον ιστότοπο: <https://simplylife.gr/article/id/156>

Σήμερα, κατά τη διάρκεια μιας συζήτησης, έκανα μια θλιβερή διαπίστωση. Η πλειοψηφία των ανθρώπων, κυρίως γυναίκες, ακολουθούν με ενθουσιασμό τις τάσεις της μόδας. Καταλαμβάνονται από καταναλωτική μανία γεμίζοντας ασφυκτικά τις ντουλάπες με ρούχα, τσάντες και παπούτσια, τα οποία όχι μόνο δεν χρειάζονται, αλλά, όταν περάσει η «μόδα», θα αναρωτιούνται για ποιον λόγο ξόδεψαν τόσα πολλά χρήματα, ώστε να τα αποκτήσουν! Αδιαμφισβήτητα, όλοι ενδιαφερόμαστε για την εμφάνισή μας, όμως για ποιο λόγο δεν βασιζόμαστε στο τι αρέσει σε εμάς και στο τι μας ταιριάζει, αλλά κατευθυνόμαστε από άλλους, με αποτέλεσμα να παραμένουμε παγιδευμένοι σε αυτόν τον φαύλο κύκλο;

Το ποιοι ορίζουν τη μόδα είναι εύκολο να απαντηθεί, αν και πολύ γενικευμένο. Τη μόδα την ορίζουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και οι άνθρωποι που προβάλλονται εκεί. Δεν είναι απαραίτητο να έχουν σχετικές σπουδές, αρκεί ένα αναγνωρίσιμο άτομο να πει πως κάτι είναι «μόδα»! Φανταστείτε να βγει σε μια συνέντευξη ένας ηθοποιός και να δηλώσει πως οι φακές θα είναι το must φαγητό¹ τον φετινό χειμώνα! Ξαφνικά οι φακές θα εμφανιστούν σε όλους τους καταλόγους των gourmet εστιατορίων²!

Το ξέρω πως ακούγεται γελοίο, όμως, αν το καλοσκεφτείτε, αυτό ακριβώς συμβαίνει. Μια ηθοποιός του Hollywood δήλωσε πως τρώει ωμές ρίζες και η ωμοφαγία έγινε μόδα! Η μόδα βασίζεται στη διαφήμιση και στα χρήματα που είναι διατεθειμένη να ξοδέψει η εκάστοτε εταιρεία για την προβολή των προϊόντων της. Δεν είναι τυχαίο, άλλωστε, που στις διαφημίσεις συμμετέχουν αναγνωρίσιμα πρόσωπα. Η βασική ερώτηση είναι γιατί οι περισσότεροι άνθρωποι ακολουθούν τη μόδα, ακόμη κι αν δεν τους ταιριάζει.

Πιστεύω πως μεγάλο ρόλο παίζει η ψυχολογία της μάζας, το να ανήκουμε σε κάποια ομάδα, και η ανάγκη μας να είμαστε αρεστοί. Τα MME με την προβολή μιας

¹ το φαγητό της μόδας, αυτό που πρέπει να τρώμε, ώστε να είμαστε στη μόδα

² των ποιοτικών εστιατορίων, των εστιατορίων υψηλής γαστρονομίας

αψεγάδιαστης εικόνας μάς δημιουργούν την ανασφάλεια πως είμαστε ανεπαρκείς και πως, για να λάμψουμε, πρέπει να γίνουμε ο κλώνος κάποιου άλλου! [...]

Για όλους τους παραπάνω λόγους, λοιπόν, καλό είναι, πριν ακολουθήσουμε κάποια μόδα, να κοιταχτούμε στο καθρέφτη και να σκεφτούμε αν αυτό που βλέπουμε μάς αρέσει. Μην ξεχνάτε πως ο κάθε άνθρωπος είναι μοναδικός και πως, όταν ερχόμαστε στον κόσμο, έχουμε τη δυνατότητα να προσφέρουμε κάτι που κανένας άλλος δεν μπορεί. Δεν υπάρχει λοιπόν λόγος να πασχίζετε να γίνετε κάποιος που δεν είστε!

Κείμενο 2

Ενδύματα

Το ποίημα του Κ. Π. Καβάφη (1863-1933) αντλήθηκε από τον ιστότοπο https://www.greek-language.gr/digitalResources/literature/tools/concordance/browse.html?cnd_id=9&text_id=917.

Μέσα σ' ένα κιβώτιο ή μέσα σ' ένα έπιπλο από πολύτιμον έβενο³ θα βάλω και θα φυλάξω τα ενδύματα της ζωής μου.

Τα ρούχα τα κυανά⁴. Και έπειτα τα κόκκινα, τα πιο ωραία αυτά από όλα. Και κατόπιν τα κίτρινα. Και τελευταία πάλι τα κυανά, αλλά πολύ πιο ξέθωρα αυτά τα δεύτερα από τα πρώτα.

Θα τα φυλάξω με ευλάβεια και με πολλή λύπη.

Όταν θα φορώ μαύρα ρούχα, και θα κατοικώ μέσα σ' ένα μαύρο σπίτι, μέσα σε μια κάμαρη σκοτεινή, θα ανοίγω καμιά φορά το έπιπλο με χαρά, με πόθο, και με απελπισία.

Θα βλέπω τα ρούχα και θα θυμούμαι την μεγάλη εορτή — που θα είναι τότε όλως διόλου τελειωμένη.

Όλως διόλου τελειωμένη. Τα έπιπλα σκορπισμένα άτακτα μες στες αίθουσες. Πιάτα και ποτήρια σπασμένα καταγής. Όλα τα κεριά καμένα ώς το τέλος. Όλο το κρασί πιωμένο. Όλοι οι καλεσμένοι φευγάτοι. Μερικοί κουρασμένοι θα κάθονται ολομόναχοι, σαν κι εμένα, μέσα σε σπίτια σκοτεινά — άλλοι πιο κουρασμένοι θα πήγαν να κοιμηθούν.

[1894 – 1897;]

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

³ είδος ξύλου με βαθύ σκούρο χρώμα, από το οποίο κατασκευάζονται πολυτελή έπιπλα, μουσικά όργανα κτλ.

⁴ γαλάζια

1° υποερώτημα (μονάδες 10)

Να χαρακτηρίσεις τις προτάσεις που ακολουθούν με την ένδειξη ΣΩΣΤΟ (Σ) ή ΛΑΘΟΣ (Λ), αξιολογώντας αν ανταποκρίνονται στο νόημα του Κειμένου 1.

- α. Οι γυναίκες αποτελούν την κύρια πληθυσμιακή ομάδα που κυριεύεται από καταναλωτική μανία, την οποία συχνά, εκ των υστέρων, δεν μπορεί να εξηγήσει.
- β. Τη μόδα ορίζουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, τα αναγνωρίσιμα πρόσωπα που προβάλλονται εκεί, και τα gourmet εστιατόρια.
- γ. Η μόδα βασίζεται στη διαφήμιση και στην οικονομική διαθεσιμότητα των εταιρειών παραγωγής των προϊόντων.
- δ. Η προβολή των τέλειων προτύπων από τα ΜΜΕ πιέζει τους ανθρώπους να τα αντιγράφουν, κερδίζοντας έτσι μια νέα προσωπικότητα.
- ε. Το όπλο μας ενάντια στην υποδούλωση στη μόδα είναι η αποδοχή της μοναδικότητας του κάθε ανθρώπου.

Μονάδες 10

2° υποερώτημα (μονάδες 10)

Στην δεύτερη και την τρίτη παράγραφο του Κειμένου 1 αξιοποιείται το παράδειγμα. Αφού εντοπίσεις τις δύο περιπτώσεις χρήσης παραδειγμάτων στις συγκεκριμένες παραγράφους (μονάδες 4), να παρουσιάσεις τη λειτουργία τους στο κείμενο (μονάδες 6).

Μονάδες 10

3° υποερώτημα (μονάδες 15)

Στο Κείμενο 1 χρησιμοποιείται επανειλημμένα το θαυμαστικό. Αφού εντοπίσεις τρεις περιπτώσεις χρήσης του θαυμαστικού (μονάδες 6), να παρουσιάσεις τη λειτουργία του σε καθεμιά από αυτές (μονάδες 9).

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Στο Κείμενο 2 το ποιητικό υποκείμενο περιγράφει μια επιλογή του που θα υλοποιήσει στο μέλλον και τη συνακόλουθη συναισθηματική του κατάσταση. Ποια είναι η επιλογή, ποια η συναισθηματική κατάσταση και ποιον ρόλο διαδραματίζουν τα ρούχα σε αυτές; Συμφωνείς ή διαφωνείς με αυτή τη στάση; Να αναπτύξεις την απάντησή σου σε 100-150 λέξεις.

Μονάδες 15